

Bądźcie uprzejmi i pogodnie uśmiechnięci

Oczekujcie inspektorów naszego dnia uprzejmości

Nie wiecie dnia, ani godziny Szanowni Czytelnicy, kiedy po-
dejdzie do Was zakonspirowa-
ny inspektor „Dnia uprzejmo-
ści i uśmiechu” i podstępnie ba-
dać zacznie Wasze zdolności
uprzejmego uśmiechu.

Bądźcie bardzo przeznorni bo
inspektor taki lada chwila zja-
wić się może, a charakteru je-
go nie zdradzi napewno żaden
znak szczególny.

Czekajcie, bądźcie uprzejmi i
przemyślcie dwa nowe głosy o-
świetlające istotę naszej impre-
zy:

**Zrobimy kapitalne od-
krycie, że uśmiech ludzki
może być piękny, jak
kwiat.**

P. Dzdzisław Kleszczyński.
światny pisarz mówi:

Znam dwie wersje uśmiechu,
dwie kategorie uprzejmości:
pierwszą, wynikającą ze szcze-
rego altruizmu i głębokiej kul-
tury wewnętrznej (indywidual-
nej, czasami zbiorowej) — dru-
gą zaś n a k a z a n ą.

Nad wyrobieniem w sobie
wspomnianych: kultury i altru-
izmu pracuje się stuleciami
(chyba, że się rodzi św. Fran-
ciszkim z Asyżu!). Nad wy-
robieniem w sobie uprzejmości
nakazanej pracuje się znacz-
nie krócej: wystarczy dojść
do pełnoletności i... represja
społeczna.

W pierwszym rzędzie dom,
potem szkoła, potem, jeżeli ma-
ło było domu i szkoły — polic-
ja państwowa.

Ostatni czynnik jest u nas do-
tąd zapoznany. Dojdzie jednak
do tego, że przyciągniemy go w
najbliższych latach do wyrabia-
nia obywateli i t. p., bo inaczej

KAPELUSZE
złomowe i czap-
ki sportowe kra-
jowe i zagra-
niczne.

MŁODKOWSKI PL. Trzech Krzyży 18, tel. 304-32

potykałibymy się na każdym
kroku o dzicz.

Twarda, bezlitosna koniecz-
ność zmusza nas czasem do u-
żywania pięści w walce o byt,
do wzajemnego spychania się
na wązkich kładkach życia...
Ale obserwujemy ustawicznie
moralny i fizyczny boks tam,
gdzie można łatwo mijać się w
zgodzie i harmonii. Świat scham-
niał po wojnie — schamiała i
Polska. Warczymy na siebie —
kiedy moglibymy się do siebie
uśmiechać...

Zuchwałości i bezwzględno-
ści mężczyzn, nonszalancji i za-
wiści kobiet, nadmiernej skłon-
ności do plotkarstwa, zaniko-
wi rycerskości — położy które-
goś dnia kres — wola pol-
skiego społeczeństwa.

Wówczas życie nasze nabie-
rze powabu. Rozsłoneczni się
szarżują dni powszednich. I
zrobimy kapitalne odkrycie, że

uśmiech ludzki może być pię-
ny, jak kwiat...

**Nie ma tak ważkiej
chwili, której nie można-
by rozjaśnić uśmiechem.**

P. Neronowicz - Szpilewska
Kazimiera, znana działaczka
społeczna, mówi:

Uprzejmość jest cennym da-
rem bożym; jest ona wykwitem
ciągłości kultury i tradycji.

Dlatego może tak mało ma-
ją jej ci, którzy wchodzą dziś
na arenę życia publicznego, a
którzy tak bardzo mało dhają
o tradycję.

Uśmiech jest największą o-
zdobą dla kobiety specjalnie, a
wogóle jako wyraz radości ży-
cia zjawia się na ustach ludzi
naprawdę szczęśliwych.

Choć dziś trudno o radość i
szczęście, to jednak uważam, że
nie ma tak ciężkiej chwili, któ-
rej nie można by rozjaśnić u-
śmiechem.

Z TEATRÓW

„Dzieje... śmiechu”

Nowa rewja w „Perskiem Oku”

Dziejów jest tam sporo, —
według programu, umieszczone-
go w specjalnym, luksusowym
wydawnictwie reklamowym, aż
czternaście.

Śmiechu znacznie mniej. Przy-
czyną tego konferencjerka, bar-
dzo nieudolnie napisana i nie-
frasobliwie recytowana przez p.
Toma, który na scenie jest dy-
rektorem, a chyba w dyrekcji
tylko artystą.

Pomimo to całość programu
tego posiada poziom znacznie
wyższy od poprzedniego. Spraw-
cami tego są: Lawiński, Bodo i
siostry Halama. Te ostatnie sto-
nowczo winy być wyzyskane w
bardziej intensywny sposób. Są
to artystki bardzo zdolne i mogą
oddać wielką przysługę teatry-
kowi.

Kawały Lawińskiego są zaw-
sze świeże i wypowiedane z in-
teligentnym umiarem. Bodo, fa-
szerowany Halama miał bodaj
że najlepszy numer programu.

„Noc w panopticonie”, sketsh
z udziałem Napoleona, Bismar-
ka, Judyty i Kolumba, — po-
mysł w założeniu bardzo cieka-
wy i nowy nie został należycie
przez autora wyzyskany.

Wzrokowo najlepsze wraże-
nie pozostawia „Noc na Kauka-
zie”, — obrazek pięknie wysta-
wiony i z temperamentem wy-
konany. Muzyka do tego jest
bardzo ładna. Muszę jednak po-
dać do wiadomości jej twórcy,
że stał się plagiat. Muzykę do
tego „Ałlawerdy jakszi oł!”
pozwoił sobie zużytkować nie-
jaki p. Bizet do swojej opery

Czy można mieć dwie żony?

Zbytek połączony z ambarasem

W cerkwi Wasilja Kamriń-
skiego w Moskwie Piotr Czer-
wonko, polak, katolik, kawaler
wziął ślub w roku 1917 z panną
Darją Muratow. Gdy małżeń-
stwo przyjechało w kilka lat
później na stały pobyt do Pol-
ski pani Darja otrzymała list od
pani Marji Czerwonko, radzący
jej utopić się lub wrócić do Ro-
sji, gdyż Czerwonko Piotr jest
jej mężem.

Mieszkająca stale i w ciągu
wojny w Lublinie, p. Marja
Czerwonko istotnie jeszcze w
r. 1895 wyszła za mąż za Pio-
tra Czerwonkę i słusznie uważa-
ła go za swego prawnitego mę-
ża, co stwierdzają i metryki ko-
ścioła parafjalnego rz.-katolic-
kiego św. Pawła w Lublinie. Do-
czekała się nawet dwójga dzie-
tek z tego bogobojnego ongiś
małżeństwa.

Ułożyć pożycie małżeńskie
trojgu osobom było dosyć trud-
no, ale najtrudniej było wido-
cznie p. Darji Czerwonce, bo za-
wiadoniła o swem niezwykle
położeniu władze policyjne.

Zakończenie — czy ostatecz-
ne i dla wszystkich szczęśliwe?
— awantury tej miało miejsce
wczoraj przed Sądem Okręgo-
wym w osobach sędziów Ska-
wińskiego, Brandta, Dzieciołow-
skiego, który na wniosek pod-
prokuratora Guszowskiego ska-
zał Czerwonkę z mocy art. 412
Kodeksu Karnego za dwużeń-
stwo na rok więzienia (domu
poprawy) z pozbawieniem praw
— darując połowę kary na mo-
cy ustawy o amnestji.

Proces o nadużycia w marynarce wojennej

20 dzień rozpraw

Św. kontradmirał Kłoczkowski mó-
wił o ciągłym braku kredytów dla
marynarki, który to brak nie dozw-
lał należycie magazynować broni i in-
nych przedmiotów.

Bartoszewicz wykazywał, że korzy-
stną transakcją będzie zamiana zamó-
wionych pływaków na korpusy —
świadek zmianę zamówienia zaakcep-
tował.

Św. Rać, b. członek ochrony cars-
kiej. Erbsztejn zaangażował go do
swej firmy. Nadwiślańskie zakłady
Marszałka i Erbsztejna utrzymywały
się wyłącznie z zamówień dla mary-
narki. Dalsze zeznania składał św.
Rać przy drzwiach zamkniętych.

Św. Herbutówna, buchalterka wy-
działu technicznego Kierownictwa Ma-
rynarki prowadziła księgę kasową i
inwentarzową, do której też niekiedy
wpisywał przyjęte przedmioty z do-
staw sam Bartoszewicz.

Chor. mar. Horotyniuk z rozkazu
Bartoszewicza sprawdzał działanie nie-
których przyrządów w fabryce f. „Mar-
szalk”. Były one źle zrobione. Mimo
tego, że próby wypadły bardzo źle,
Bartoszewicz przyjmował dostawy,
mówił, że przy głębszym zarzuceniu
położenie źle na próbie trzymających
się min będzie prawidłowe.

W czasie zeznań świadków żona
inż. Miklaszewskiego, współlnika f.
„Marszałk” robiła notatki ze względu
na sprawę jej męża, która jest w toku
śledztwa w cywilnym sądzie. Na wnio-
sek prokuratora Sąd odebrał te no-
tatki, a p. Miklaszewską wyprosił s
sali.

i. k.

ALEKSANDER BŁAZEJOWSKI.

TAJEMNICA HOTELU PRZY ULICY CHMIELNEJ

ROZDZIAŁ I.

MORDERSTWO.

Upał lipcowy dochodził do najwyższego napięcia.
Słońce nagrzewało mury kamienic, flizy chodników
i asfalt jezdni, które później jak olbrzymie radiatory
wydzielały ze siebie niemożliwe do zniesienia dla płuc
i skóry ludzkiej gorąco. Nawet na najruchliwszych
ulicach Warszawy ruch stał się, ludzie chowali się
do swych mieszkań, albo uciekali przed zalewem
słońca do zacienionych żaluzjami cukierni i restaura-
cji. Dorożkarze, których obowiązek trzymał na rozpa-
lonych ulicach, szukali schronienia pod podniesionymi
budami swoich pojazdów. Ani jedna chmurka nie
uprawniała do nadziei, że żar ustanie, a deszcz ochłó-
dzi nagrzane powietrze.

W tym zalewie promieni słonecznych biegł od
strony ulicy Chmielnej jakiś starszy, nędznie ubrany
człowiek. Co chwila przystawał, chwytal w zmęczone
płuca gorące powietrze, ocierał pot z czoła, a po chwili
biegł dalej z jeszcze większą energją. Rzadcy prze-
chodnie patrzyli na niego ze zdziwieniem, nie mogąc
zrozumieć, że przy takim gorącu może ktoś do czegoś
się spieszyć.

Na rogu Szpitalnej człowiek ów przystanął, jak-
by namyślając się nad czemś, a potem wolniejszym
krokiem powlókł się do domu w którym mieścił się
komisarjat policji.

W ciasnym pokoju inspekcyjnym, mimo zapu-
szczonych żaluzji, panował okropny żar. Duszne po-
wietrze zdawało się usypiać nie tylko urzędników, ale

nawet muchy, które senne i ociężałe rezygnowały ze
zwykłej natarczywości i przylepione do brudnych
ścian i sprzętów drzemały.

Człowiek, który tak spieszył się na ulicy, okazy-
wał teraz w pokoju inspekcyjnym duże zdenerwowa-
nie. Co chwila chrząkał, ocierał pot z czerwonej jak
burak twarzy. Po dłuższej dopiero chwili zauważono
w komisarjacie przybysza.

— Z czym? — spytał szorstko urzędnik poli-
cyjny.

— Ja tu w bardzo ważnej sprawie, i tylko do pa-
na komisarza, — z akcentem mazurskim odpowie-
dział przybłyły.

— Czy nie za wysoko? — zadrwił urzędnik.

— Nie po dowcipy przyszedłem. Proszę mnie za-
meldować, — odpowiedział przybysz, ścierając ostat-
nie krople potu z błędnej nieco twarzy.

Urzędnik wstał ociężałe z krzesła, przeszedł do
drugiego pokoju, aby zameldować natarczywego kli-
jenta. Meldowanie musiało trwać dosyć długo, bo nie-
znajomy czekał sporą chwilę.

W gabinecie komisarza, przybysz stracił dawny
impet i energję. Stał chwilę, nie mogąc się zdobyć na
wykrztuszenie celu swej wizyty, przestępował z nogi
na nogę, miał czapkę w rękach i ciągle wycierał coś
na czole, choć pot już dawno wsiąkł w jego brudne,
dawno nieczesane włosy.

— No z czym tak ważnem? — huknął komisarz
policji.

— Panie komisarzu, wielkie nieszczęście spotkało
kamienicę, w której jestem stróżem. Pan komisarz
już wie, tam na Chmielnej pod Nr. X... już dwa-
dzieścia lat pilnuję domu i takiego nieszczęścia nie
było nawet za Moskala.

— Co za nieszczęście? Gadajcie, bo nie mam
czasu, — bronił się komisarz policji przed zbyt dłu-
gim wstępem opowiadania.

— Stało się wielkie nieszczęście. Ktoś zamordo-
wał lokatora w hotelu Mincerowej.

— Zamordował??

— A zamordował, panie komisarzu. Nie wiem
kiedy ukreślił mu kark, wczoraj, czy dziś rano, dość,
że zamordowali człowieka. Krwi w pokoju tyle, że je-
szcze czerwono mi przed oczyma...

— Kiedy zauważyliście morderstwo?

— A dopiero co zobaczyłem i duchem tu bie-
głem, a ciągle mi się zdawało, że zamordowany za
mną goni.

— Nie opowiadajcie głupstw, tylko mówcie kró-
tko, co widzieliście.

— Ano mieszkał u Mincerowej jeden Moskał,
co to niby od bolszewików uciekł. Biedny był jak
szczur z placu Grzybowskiego, tak, że usługiwałem
mu, a zysku to żadnego nie miałem... Wstawał zawsze
późno, coś około jedenastej, i dawał co dnia złotówkę.
Za nią kupowałem mu bułki na Brackiej i mleko przy-
nosiłem z Nadwiślańskiej. Dziś o jedenastej leczę do
niego po złotówkę na piąte piętro, mija mnie jakiś
młody facet. Oczy ma takie, jakby czort wie czego się
przestraszył. Pędzi, jakby go kto batem poganiał, ma-
ło że mnie na schodach nie przewrócił. Widzę, że
ucieka, tak myślałem, że pewnie u Mincerowej
z dziewczętami miał jakieś nieprzyjemności. — pan
komisarz już wie... Ale słucham, — wszędzie cicho,
żadnej kiłtni, dziewczęta pewnie śpią. Idę na kory-
tarz do tego Moskala. Otworzyłem drzwi, a tu stary
spuszczony i ciemno jeszcze w pokoju. Ledwie krok
zrobiłem, nastąpiłem butem na coś twardego na zie-
mi. Patrzę: mój Moskał leży na podłodze brzuchem do
ziemi, a głowę przyłożył tak do podłogi, jakby cze-
goś tam słuchał... Widzę jakieś papiery porozrzucane
na podłodze i na stole, wszędzie dużo krwi, a stół
w pokoju tak dziwnie otwarty, białem jakoś do góry...
Pędem biegłem na komisarjat, a ciągle zdawało mi
się, że Moskał zerwał się z ziemi i pędzi za mną po
ulicy...

(C. d. n.)